

BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

DR. KOCSIS MÁTÉ
POLGÁRMESTER

[REDACTED]
részére

Budapest
[REDACTED]

1015

Tárgy: Válaszlevél közmeghallgatásra

Tisztelt Uram!

Köszönettel megkaptuk a 2016. december 20-i közmeghallgatás kapcsán feltett kérdéseit, amelyekkel kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatom.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban Mőtv.) alapján a közterületek elnevezéséről a főváros területén Budapest Főváros Közgyűlése dönt a területileg illetékes kerületi önkormányzat véleményének kikérésével. Az eljárás részletes szabályait a 94/2012. (XII.27.) számú Fővárosi Közgyűlési rendelet tartalmazza. Az elnevezések jóváhagyása során az Mőtv. 14. § (2) bekezdésében foglalt, a XX. századi önkényuralmi politikai rendszerekre való utalás tilalmát is figyelembe veszi a döntéshozó.

Magyarország Alaptörvényét (a továbbiakban: Alaptörvény) a „Záró és vegyes rendelkezések” fejezetének 2. pontjában foglaltak szerint a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban Alkotmány) 19. § (3) bekezdésének a) pontja és a 24. § (3) bekezdése alapján fogadta el az Országgyűlés. Az Alaptörvény az Ön által is hivatkozott „Nemzeti hitvallás” fejezetben kimondja, hogy az 1949. évi alkotmányt érvénytelenné nyilvánítja, azonban a „Záró és vegyes rendelkezések” fejezet 8. pontja alapján *„az Alaptörvény hatálybalépése nem érinti a hatálybalépése előtt alkotott jogszabályok, kibocsátott közjogi szervezetszabályozó eszközök és állami irányítás egyéb jogi eszközei, meghozott egyedi döntések, valamint vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek hatályát.”* Ezen rendelkezés szerint az egyes közterületek Alkotmány alapján hozott jogszabályok alkalmazásával jogszerűen kerültek átnevezésre, és az Alaptörvény hatályba lépése előtt emelt köztéri szobrok elnevezése az Alkotmány hatályon kívül helyezésétől függetlenül legálisnak tekintendő.

BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

DR. KOCSIS MÁTÉ
POLGÁRMESTER

Több, a XX. századi önkényuralmi időszakban átnevezett közterület az 1945 előtti, ún. történelmi nevét kapta vissza, illetve a politikai rezsimtől független személyről került elnevezésre. Ilyen módon került sor a következőkben – példálózó jelleggel – felsorolt utcák átnevezésére:

Kőfaragó utca: Az 1800-as években keletkezett utca. Korai neve már Kőfaragó utca (*Steinmetz Gasse*), e név magyar formáját a Fővárosi Közmunkák Tanácsa (a továbbiakban: F.K.T.) 1874-ben hivatalosan rögzítette. 1938-1946 között Tormay Cecile utcaként szerepelt.

Bródy Sándor utca: A XVIII. század második felében kialakult utca. Eleinte a közeli tégláégető miatt Téglá utca (*Ziegel Gasse*), vagy Tégláégető utca (*Ziegelofen Gasse*), 1810 után az 1840-es évekig *Stadtgut Gasse* – közben 1820 körül Major utca is – 1850 körül báró Sándor utca (*baron Sandor Gasse*), 1867-től Főherceg Sándor utca (*Erzherzog Alexander Gasse*), e nevet az F.K.T. 1874-ben rögzítette. 1919-től Sándor utca, 1945 óta Bródy Sándor magyar író, drámaíró és publicista nevét viseli.

Auróra utca: A XVIII. század második felében kialakult józsefvárosi utca. Első ismert neve a Nyírfa utca (*Alber Gasse*) 1780 körül keletkezett. 1815 körül Új utca (*Neu Gasse*) néven, 1830 körül Kender utca (*Harf Gasse*) néven ismert közterület, e nevet 1874-ben az F.K.T. hivatalosan is rögzítette. 1946-1953 között Eszperantó utca, 1953-tól Auróra utca.

(Auróra: 1822-1837 között kiadott irodalmi évkönyv. A kiadvány köré csoportosult írók összefüveteleinek helye az Erkel utca 19. számú épületben volt, itt találkozott egymással rendszeresen Kazinczy Ferenc, Kisfaludy Károly, Bajza József, Kölcsey Ferenc és Vörösmarty Mihály. Az évkönyv a magyar reformkor kiemelkedő szépirodalmi kiadványa volt.)

Hock János utca: A XVIII. század végén keletkezett utca. A XIX. század elején Elrontó vagy Rontó utca (*Verderben Gasse*), 1845 körül Egyház, vagy Templom utca (*Kirchen Gasse*). A Kis Templom utca nevet 1874-ben az F.K.T. hivatalosan rögzítette, 1968 óta Hock János utcaként szerepel.

BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

DR. KOCSIS MÁTÉ
POLGÁRMESTER

[Hock János (1859-1936) katolikus plébános, szabadelvű politikus és egyházi író, a Magyar Nemzeti Tanács elnöke, 1912-1918 között józsefvárosi plébános.]

Leonardo da Vinci utca: A XVIII. század végén kialakult utca. A XIX. század elején Óriás utca (*Riesen Gasse*); a név magyar formáját 1874-ben az F.K.T. hivatalosan jóváhagyta. 1928-tól Thék Endre utca, 1952 óta Leonardo da Vinci utca. Az utcából nyíló, 1980-as években kialakított köz 1988 óta viseli a Leonardo da Vinci köz elnevezést.

[Leonardo da Vinci (1452-1519) itáliai polihisztor, festő, tudós, matematikus, hadmérnök, anatómus, feltaláló, szobrász, építész, költő és író.]

Szabó Ervin tér: A Baross utca kezdeti szakaszának része volt. A XIX. század elején Fa tér (*Holz Platz*), a század közepén már névtelen közterület, 1948-tól Szabó Ervin tér.

[Szabó Ervin (1877-1918) társadalomtudós, könyvtáros, könyvtárigazgató, forradalmár.]

Német utca: A XVIII. századi Józsefváros nevezetes utcája. Eleinte Bajor utca (*Bayrische Gasse*), 1800-as évektől Német utca (*Deutsche Gasse*), e név magyar formáját 1874-ben az F.K.T. hivatalosan is rögzítette. 1945-1991 között Bacsó Béla utca, 1991 óta az utca Rákóczi tér és Horváth Mihály tér közötti szakasza Német utca elnevezésű.

Rökk Szilárd utca: A XVIII. század végén kialakult utca. Korai elnevezése Állatorvos utca, azaz Baromorvos utca (*Thier Arzt Gasse*), az 1830-as években Rákos utca (*Rakoscher Gasse*) vagy Rákos árok (*Rakosch Graben*), 1840-1860 körül Holunder, vagy Hollunder Gasse, 1870 táján Bodza utca, a Bodzafa utca nevet az F.K.T. hivatalosan 1874-ben rögzítette. 1899-től Rökk Szilárd utca. 1962-1991 között Somogyi Béla utca, 1991-től a Blaha Lujza tér Gutenberg tér közötti szakasza Somogyi Béla utca maradt, a Gutenberg tér, Krúdy Gyula utca közötti része ellenben visszakapta a Rökk Szilárd utca nevet.

[Rökk Szilárd (1799-1888) ügyvéd, mecénás.]

Tbiliszi tér: Budapest Főváros Önkormányzata és Tbiliszi városa 2011. május 4-én együttműködési megállapodást kötött. Az együttműködési megállapodást Tarlós István főpolgármester írta alá, egyúttal megkereséssel fordult az Önkormányzathoz, melyben a véleményét kérte a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésének azon szándékával összefüggésben, amely szerint a Budapest VIII. kerület, Nap utca és a Leonardo da Vinci

BUDAPEST FŐVÁROS VIII. KERÜLET JÓZSEFVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

DR. KOCSIS MÁTÉ
POLGÁRMESTER

utca találkozásánál lévő névtelen közterületet (hrsz.: 35703/1) Tbiliszi térnek nevezné el és a Vagon tér elnevezését (hrsz.: 38819/39) Asztana térré módosítaná.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete 2013. február 20-án hozott határozatában döntött arról, hogy javasolja a Fővárosi Önkormányzat Közgyűlésének, a Budapest VIII. kerület, Vagon tér Tbiliszi térre történő átnevezését. (Tbiliszi: a Grúz Köztársaság fővárosa.)

A fenti összefoglalóból is kitűnik, hogy az Önkormányzat részéről, illetve közreműködésével megvalósított utcanév-változtatásokra, valamint szobor és emléktábla elhelyezésekre az Ön által is említett szempontok figyelembevételével, azokkal összhangban került sor.

Bízom benne, hogy felvetéseire sikerült kimerítő válasszal szolgálnom!

Budapest, 2016. december 20.

Tisztelettel:

Dr. Kocsis Máté
polgármester